

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

Közlönykiadó: Irada

Brassó, Szekes utca 24. szám alatt.

hova a lap szállást illető költségeket kifizetendő.

Feladó szerkesztő:

Dr. ZAKARIÁS JÁNOS.

Előfizetői lista nem állnak.

Lapkiadósnak:

A Közművelődési Irodalmi és Művelődési Részlet. Kolozsvár.

Kiadó: Benetstein Károl - Brassói Közművelődési nyoma.

Harmadik rész, levelek és nem fordítottak.

Előfizetői árak:
Egy évre havi 10 forint, vagy
hétven postán küldve.
Külső ár: 10 forint.
Külső ár: 10 forint.
Külső ár: 10 forint.

Előfizetői árak:
Egy évre havi 10 forint, vagy
hétven postán küldve.
Külső ár: 10 forint.
Külső ár: 10 forint.

Hirdetések felvételnek a kiadóhoz.

Hirdetések díja:

4 hasznos hirdetés egy évre
annak helyre 400. Szeged és
többi hirdetésnek költsége
mely után még 100. 30 kr.
betyár.

Értékesítési díj egy évre 10 kr.

Kiadó és Előfizetői díj
400 forint.

Az Emke.

A mi lapunk az „Erdélyi Magyar Közművelődési Egyet” brassói választmányának is közlönye lenne, de mióta hetenként csak kétszer jelenik meg, sleg marad egy-egy kis tér arra, hogy az Emke ügyével tetszőlegesen foglalkozzunk, nem a jókarrá hiánya ez nálunk, hanem a kénszerhelyzet, az mi, hiszünk, hogy lapunkra néve sem tartat sokáig, minden brassói és brassómegyei intelligens magyar emberek érdekében állván egy helyi érdekű magyar lapnak fennállása.

Azokban térjünk feladatunkra.

Az Emke a folyó 1893-ik évben, tehát 10-ik évében nevezetes eredményeket fejtett fel. Ezen az éven érte el azt, hogy közadakozások összegyűjtését és lelkiismeretben tett közéleti érte az egy millió forintot vagy két millió korról. Lehetek közöttük vérmes remények, a kiket az az élt eredmény nem elégít ki, a kik nem egy, hanem több milliót forgattak elméjükben és ma a 10-ik évben eszmélvén állának és néztek szembé a bizonytalan jövővel.

Sajnálatlan észleltük, hogy a vérmes remények épen azok közé tartoznak, a kik a magyar közművelődési közszá a legkevesebbet, sőt semmit sem áldoztak. Ezek úgy tesznek, mint a szeker rudjára telepedett mesekő, hogy a mely nagy garral szítja az igavonókat, hogy miért nem haladnak gyorsabban, hogy helyettük neki kell huzni a szekeret. Hala az égnek, ilyen nagyra kevés volt az erdélyi

résekből. A többség lelkesen karolta fel a szentet egyet és töltettségbe merén áldozott s áldozt arra ma is, ezután is.

Közvetlen voltak elegendő a találva kint-ott még olyanok, a kik az Emkében kormánykezesen törekvések sejtettek, különben aztán, hogy annak érdek elnöke, az államszolgálatból kivált, mint országos képviselő a nemzeti pártot csakozott s még inkább azóta, hogy Apogyó gróf az Emke közgyűlésén Maros-Vásárhelyi legelőbb részt vett. Attól tartottak, hogy most már az Emke teljesen a nemzeti párt szolgálatába fog szegődni a korrelpolitikát fog csinálni, a mi által céljait, a mi nem lehet más, mint a nemzeti művelődés és harangsz terjesztése, messze el fog tercelteni. Az a rövid idő, a mely a maros-vásárhelyi közgyűléstől mostanig tellett, elég volt arra, hogy eloszlassa az aggodalmakat s meggyőződésünk, hogy az Emke hivatala megacsalott megallott a meg fog állni jó-öben is. Iskolák, óvodák alapítása és fenntartása, a felkerekelt alkalmi érdekek támogatása: iue a munkálat, mely az Emke mozgás, látva tartván kebelből minden politikus tranzitot.

Önmagam tapasztaltuk, hogy maga a kormány is meggyőződött az Emke hazafias működéséről és szíves-képpel örend annak gyarapodását, ádválvi alkotásait és segítségére jó ott, a hazza érdeke úgy kívánja.

E támogatás lelkesítő hatása az Emke vezérő felírása és emeli hazafias munkásságuk becsét.

Ott van pl. a földmívelési miniszter támogatása által létrejött és közelebb Bethlen gróf miniszter jelenlétében felavatott algyógyi gazdasági iskola, a halhatatlan emlékt. Kun Kocsárd gróf által ajándékozott földirtókort.

Kézvelőfoghatlag be lett ott igazolva, hogy a kormány az Emke hazafias tevékenését melegen pártolja és vele egy ezfára, a közművelődés, a hazafiaság, a közgazdaság s a közéleti elmozdításra törekedik. Nem is lehet ez másképpen ott, a hol a társadalom és a kormány ugyanazoz ezfára törekednek.

Az Emke egy millió tőkéje és az algyógyi gazdasági iskola két évi nevezetes vívmány az 1893-ik esztendőben, melyre az intéző körök és az Emke minden egyes tagja önértékzen tekinthetnek.

Biztalanul kell, hogy szolgáljon ez a két nagy vívmány az Emke vidéki választmányára, ezeknek minden egyes tagjára. Mindenképpen van abban a millióban néhány fillér, mindenki elmondhatja, hogy: én is hozzájárultam a nemzeti közművelődési templomnak építéséhez...

Az építés még sokáig fog tartani. Nem egy megnevezet feladata tehát ezt a dicő művet bevérdni. Nemzedékről-nemzedékre kell annak mind tovább-tovább folyni; mert az a nemzet, a mely magáról le nem mond, élni fog századokról századokig, ezredetől ezredig. És a magyar nemzet élni fog, mert áldozatra képes, mert magát el nem hagyja. Az az erő, a mely társadalmi életnekben nyilvánul, élő bizonyágra, hogy élni fog nemzedékről-nemzedékre.

zethük. Nem hányák többé szemünkre a „szalmist”-ot, mert van mit felmutatnunk ennek megczafolásra. Azóban megállunk nem szabad, folyjon a honment munkra továbbra is. Dolgozzunk a nemzet közművelődésének dicő templomára továbbra is hazafias lelkesedéssel, férfiak és nők ifjak és öregek egyaránt. Mi voltunk e 10 év alatt az alapvetők és önzertelt tevékenetők rék. Épsítsunk továbbra is, hogy éjjen és virágozzék hazánk, élés magyar nemzetünk!

K. K.

Politikai hírek.

— Két főispáni állás betöltése. A parsonyi főispáni szék betöltése valószínűleg úgy fog megoldatni, hogy annak ideiglenes vezetésére Szalayváry Gyula, volt belügyi államtitkár és jelenleg Trenseu megye főispánja bírált meg. Ha az megtörténik, egy akkor bizonyosnak kell lennie, hogy Szalayváry véglegesen is átvonja a parsonyi főispánságot. E felől Trenseu megye önkormányzatának nem kétsz. — Ami a marosvásárhelyi főispánságot illeti, arra még látszik kifutnia, véne Tokeli Szendrő grófnak, ki jelenleg országgyűlési képviselő és a szabadsárpárt tagja.

— Kereskedelmi szerződés. A szerződés a Romániai. Káncok, gróf közigazgatási elnöksé alatt közös miniszteri érkeztetést tartott, melynek megállapítását az egyézt Országgyűlés, miniszter Romániai legközelebb egy fővezető szerződés tárgyálsokra vonatkozólag a Romániai országgyűlés megkötendő szerződésen előreláthatóan rövid idő múlva újra kezdetűk vorak a szobeli tárgyalások között.

egy hóspélj igen korán haladnak itt el, s az a nagy kétségbeesés, hogy többé se lehet az a jóra pályázni alig, meg az országgyűlés kora. Herenbergtől az ut nagyvéri közt kösöpet Nagod főle vezet. A védők csak lapra dobokkal van eszegegyezve, nagyon jól van mivelve, a mely munkás, a a mint nekem tetszett, vendégszerető is.

Több halban kitűnő megbeszélés, annyira jól voltak látna, hogy jól oldott a földet kesztyű, hogy talán talán, hogy a föld évenként tovább ne megak, hanem hogy a fák zöld lombja alatt degenek mohajayon kis sziesztát találunk. Ma öjfel úgy is másképpen lesz szabad éj alatt, talán titokzatosan sűrű bura között fogok látni; közömbösen a fagyó pilyapályán, míg reggel a hajnal meissz fagyra fel nem ébrezt.

Gyönyörű erdő volt körülöttem; óriási törzsek emelkedtek föl fele, hogy csak keletre néztem. Az ut talán csak csak lefelé ment, s végre a fák egy harsadását el egy-ahány harszt hallani közeleg. Nagolban voltam. Kis gyarvasra ez, erdő közelebb fenyegető hajlatjával (vagy romjával), magányos szögletben. A haladást nagy vírpörpö fölyött volt-on romokba, mely a városban mi telít-meddig homály arakított. A város szélétől nagy nyonyonyomást felt rón a nagy birtam a festő képi magányi, hogy utam tovább folytatam. Fővezetővel voltam.

Nagod-ól akadtam, a „Szevárd”-t felül el, s a on erdő, melyek hatalmasan,

TÁRKA.

Brassótól Párisig.

— Gyalog út levelek. —

(Jettenburg-tól — Freudenstadt-ig)

Páris, 1892. ápr. 14.

Kedves barátom!

Maray reggelin korán felélek, hogy lehelőleg nagy táj legyen már, mert német püzmér már iszonyú mértékben fogyni kezdett. Gyorsan meg akartam mosdani, s aztán durva szálalakóddal mind gyorsabban átvonni.

Midőn a vendégcsobába léptem, a kereskedő nemlalt ott, hogy megmosdjak, sőt kértém tőle, hogy a teletolt kaput, hogy teletelt meg nem kell föl.

— Hát az nem tess semmit sem, hát feleségnek nem kell ott lennie, hogy nézjen meg, hogy miképpen mosdott meg. Ádjon vizet, hisz az ágyat úgy is tulságosan megfittetted.”

Hát mindjárt meglesz, vajon csak egy kis...

Vártam egy kicsit, két kislet is — de sem a kereskedőnek, nem bájos feleségének híre-hirna sincs, hogy nekem szét hozzanak. Ha az emberek nem akarnak jönni, hát majd felistatom én! — gondoltam magamban s ugyazabba az ajtóba nyitottam, melyben a

korosmaros, feleségét keresvén, elment volt. Midőn a korosmaros kemény lépéseimet hallotta, kinyitotta az ajtót s én nem a legáltalában tudtára adtam neki, hogy legutóbb mondja meg, hogy vizet nem akar adni, de oly sokáig boldogul a tartott; s ezt talált minden külterületen.

Bazmidek az lett az eredmény, hogy pár pillanat alatt ott állott a mosdóvíz, s nemcsak a hatat fordítottam a garomba házára. Reggelizni betértem ugyazabba a hába, hol már tegnap este oly szívesen fogadtak volt, s itt passzoltam el a korosmarosok szíveskedésén.

— Úgy van, mondás a vő paraszt — nagyon gonosz emberek, de az isten meg is büntette már; ezöltű dögnyag emberek voltak, de gonosz tevékelni annyira viték már, hogy alig van még valami, a mikől megjeljenek; dolgozni nem szeretnek s így magukra koldulni mehetek.”

A mint ezt hallottam, hát feltehetem, hogy nem fogok többé nyers korosmarosokkal ilyen éjé mátt verszolni, mint a milyen az éjéket is volt. Milyen előzött feltehetem a legutóbb — hát nem kevésbé ilyen eszesen teljesen szabadban állott? ... — Úgy is gyönyörű talpólása éjszakai vannak s minden bókér szívesen ad nyughetést is, hogy csak szót vérem. A vő Magyarországon ugyan mindj a szabadban állottam a mindjé teljében kiplézően ébredtem föl másnap reggelén. Ha ott telettem, miéjt ne tegyen itt?

A bura ugys mindentől erőtlőben van, sok helyt már le is van aranya s kerekben a tartón hór. Megpróbáltam egyet a szabadban maradni, bár csak válltörszögletet ledőrtől.

Mialatt így gondolkodtam merülve, a vőn paraszt beszállított halgatlam, lejelet is megemelt volt: fizetett a vőre indultam Tübingén.

Az ut a gyönyörű dombok kösöpete vezet el, melyek hatalmas erőkkel vannak borítva. Sok helyt kiűnő bór terem és ferdelésnek keméldől bór arányt igényel. Maszire a horgokba kide a csigákról állom, szőlő, kerek kösöpete építve, s az egyetem óriási építő-csoporthozban valóban meglehető szép.

Sok helyt a szőlőkorok és gyümölcsök hatalmas falai kíváncsian kandelikák ki a tündőlő szőlő árnyék. melyek ésszerűségeken festői tájé egyneknek. Sokáig néztem még a gyönyörű vidéket s kedvelem sejteli, hogy miért szeretem Ulland annyira szívesen, hogy hogy tőle sokan horgyára, habár magáról a város a város állatállományt ugyanaz, széles, szűk utcáit vannak, placea valán a domok lejtőjén van, temploma olyan, minőt már sok mezővárosban láttam.

Tübingenből az ut Herenbergtől vezet. Ritka szépségű gyümölcsök állának az ut mentén, melyek kitűnő alkalom s a város körtekét szolgáltattak, főképp a gyümölcs éri ked. Sijón, hogy én körülbelül

